

Pytania i odpowiedzi dot. konkursu nr POWR.02.17.00-IP.04-00-006/16 pn. *Studia podyplomowe z zakresu prawa gospodarczego dla sędziów i prokuratorów*

(Pytania i odpowiedzi będą na bieżąco uzupełniane przez Ministerstwo Sprawiedliwości – Instytucję Organizującą Konkurs)

- 1. Zgodnie z Regulaminem konkursu, rozdziałem III.3. Partnerstwo w projekcie: „W konkursie dopuszcza się konstrukcję projektu partnerskiego, o którym mowa w art. 33 ustawy. W zakresie wymagań dotyczących partnerstwa wnioskodawca zobowiązany jest do stosowania przepisów ustawy, SZOOP oraz Wytycznych.”**

Zgodnie z zapisami regulaminu wnioskodawcami mogą być:

- 1. szkoły wyższe;**
- 2. jednostki naukowe.**

SZOOP jednak dla Działania 2.17 i tego typu projektów dopuszcza również inne podmioty, m.in. organizacje pozarządowe, partnerów społecznych czy przedsiębiorców.

Czy dopuszczone w regulaminie partnerstwa mogą być zawierane ze wszystkimi podmiotami wymienionymi dla tego typu projektów w SZOOP (np. szkoła wyższa z organizacją pozarządową), czy wyłącznie między wnioskodawcami wymienionymi w regulaminie konkursu (czyli tylko między szkołami wyższymi i jednostkami naukowymi)?

Regulamin konkursu nie określa, kto może być partnerem projektu. Z oczywistych względów (przepisy ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym – konkurs dotyczy organizacji studiów podyplomowych) wnioskodawcami mogą być jedynie szkoły wyższe i jednostki naukowe.

Te wymagania nie stosują się do ewentualnych partnerów.

Natomiast, decydując się na złożenie projektu partnerskiego, należy zastanowić się, czy w sytuacji pozyskania do projektu partnerów, którzy nie są szkołami wyższymi / jednostkami naukowymi, rzeczywiście można mówić o spełnieniu wymogów partnerstwa. Zgodnie z art. 33 tzw. ustawy wdrożeniowej partnerstwo powołuje się w celu wspólnej realizacji projektu, przez podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, realizujące wspólnie projekt. Decyzja należy więc do wnioskodawcy, który jednak powinien dobrze przemyśleć zasadność pozyskania do projektu danego partnera oraz odpowiedzieć na pytanie, czy forma organizacyjna podmiotu partnerskiego nie będzie stała na przeszkodzie spełnieniu wszystkich zasad dot. partnerstwa w PO WER.

2. W jakiej kategorii kosztów (bezpośrednie / pośrednie) należy ująć wynagrodzenie Kierownika studiów podyplomowych?

Osoba pełniąca funkcję Kierownika studiów występuje niezależnie od Kierownika projektu odpowiedzialnego za prawidłową realizację projektu i zarządzanie projektem jako całości.

W jakiej kategorii kosztów (bezpośrednie / pośrednie) należy ująć wynagrodzenie Sekretarza studiów podyplomowych?

Wydaje się więc, iż nie są to czynności wprost wpisujące się w „koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna) na potrzeby funkcjonowania jednostki” opisane w Wytycznych jako koszty pośrednie, tylko koszty związane z obsługą prowadzonych studiów podyplomowych (nie obsługą samego projektu czy też jednostki jako całości).

Decyzję co do tego, czy dany personel należy przypisać do kosztów pośrednich czy bezpośrednich podejmuje i uzasadnia sam wnioskodawca, który sam najlepiej zna potrzeby projektowe oraz zadania, jakie należy przypisać poszczególnym stanowiskom projektowym. Poprawność sporządzenia budżetu projektu, także pod kątem wydatków personelu, oceniana jest na etapie oceny merytorycznej dokonywanej przez dwóch niezależnych ekspertów. Zakres kosztów pośrednich w przypadku projektów współfinansowanych z EFS regulują „Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020” – zgodnie z tym koszty personelu zarządzającego projektem (w poprzedniej perspektywie finansowej – koszty personelu ujętego w zadaniu dot. zarządzania projektem) oraz personelu obsługowego ująć należy w kosztach pośrednich. W kosztach pośrednich powinny być rozliczane a) koszty koordynatora lub kierownika projektu oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie projektem i jego rozliczanie, o ile jego zatrudnienie jest niezbędne dla realizacji projektu, w tym w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i szkoleń oraz koszty związane z wdrażaniem polityki równych szans przez te osoby, b) koszty zarządu (koszty wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownik jednostki), c) koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna) na potrzeby funkcjonowania jednostki, d) koszty obsługi księgowej (koszty wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, w tym koszty zlecenia prowadzenia obsługi księgowej projektu biura rachunkowemu).

Personel merytoryczny, przypisany bezpośrednio do zadań projektowych stanowi koszt bezpośredni.

3. W ramach zadań w konkursie należy przeprowadzić, w porozumieniu z IP, konsultacje programu studiów z przedstawicielami sądów/prokuratur

- w jakiej formie mają być przeprowadzone takie konsultacje?
- czy jest określony zasięg terytorialny, liczebność takich konsultacji?
- co oznacza: "w porozumieniu z IP"?
- czy koszty konsultacji dla przedstawicieli sądów/ prokuratur są kosztami bezpośrednimi?

Zgodnie z kryteriami dostępu opracowany w ramach projektu program powinien zostać, w porozumieniu z IP, skonsultowany z przedstawicielami sądów/ prokuratur (tj. odbiorcami wsparcia). Oznacza to, że IP będzie pośredniczyć w tym procesie, nadzorować go. Jak to będzie wyglądało w poszczególnym projekcie, zależy od tego, jaką grupę docelową wskaże Wnioskodawca oraz jakie będzie mieć oczekiwania co do formy konsultacji (np. pisemne, za pośrednictwem strony internetowej IP). Można konsultować programy z przedstawicielami tylko sądów apelacyjnych / prokuratur regionalnych, można też zorganizować szersze konsultacje (np. poprzez stronę internetową). Warto przeznaczyć na takie konsultacje ok. 2 miesięcy (minimalnie miesiąc). Koszty konsultacji (jeśli koszty takie zostaną poniesione) są kwalifikowalne w projekcie.

4. Jak szczegółowo - na etapie składania wniosku - trzeba podać program studiów? Potem, w ramach projektu jest zadanie: "opracowanie programu studiów", "opracowanie efektów kształcenia" oraz ww. konsultacje. Jaki jest zatem wymagany poziom szczegółowości programu, liczby godzin, efektów kształcenia itp. na etapie składania wniosku?

Zarówno opracowanie programu, jak i określenie efektów kształcenia są działaniami przewidzianymi na etapie realizacji projektu. W chwili składania wniosku te działania nie miały miejsca – stąd we wniosku opisują je Państwo na takim stopniu szczegółowości, na ile znają już Państwo ich założenia. Jest to indywidualna sprawa. Aby spełnić kryterium dostępu, muszą Państwo wskazać we wniosku, w jakim zakresie i dla kogo będzie opracowany program studiów (oraz odnieść się do wszystkich elementów programu wskazanych w kryteriach), jak również zaznaczyć, że zostaną sporządzone opisy efektów kształcenia.

5. W ramach zadań trzeba też przeprowadzić rekrutację na studia we współpracy z kierownictwem sądów/ prokuratur. Co jest rozumiane jako "współpraca"? Np. opracowanie lub skonsultowanie pre-testu, analiza dokumentów aplikacyjnych na studia lub inne - jakie?

Część kryterium dostępu nr 7 dotycząca przeprowadzenia rekrutacji we współpracy z kierownictwem sądów oraz jednostek organizacyjnych prokuratury należy rozumieć dosłownie: chodzi tu o rekrutację uczestników studiów. Współpraca z sądami będzie polegać np. na tym, że Wnioskodawca roześle do sądów / prokuratur informacje o możliwości sfinansowania studiów podyplomowych, a sądy / prokuratury będą wskazywać liczbę osób zainteresowanych udziałem w projekcie. Również gdyby z harmonogramu studiów (zajęć) wynikało, że uczestnicy muszą poświęcić część swojego czasu pracy – powinno to być uzgodnione z ich pracodawcami (sądami / prokuratorami).

6. Zadanie: "organizacja studiów w terminach zgodnych z ustalonym harmonogramem".

Czy "ustalony harmonogram" jest rozumiany jako ten z wniosku? Jeśli - po konsultacji programu studiów z przedstawicielami sądów/prokuratur harmonogram ulegnie zmianie - to będzie obowiązywał ten zmodyfikowany?

We wniosku o dofinansowanie oznacza się w tzw. harmonogramie projektu, z dokładnością do miesiąca, kiedy (w jakim okresie) będą realizowane studia jako zadanie projektowe. Natomiast harmonogram samych studiów jest bardziej szczegółowy: wskazuje się w nim, w jakich terminach (dniach, godzinach) będą organizowane zajęcia (zjazdy). To określa Wnioskodawca (do tego harmonogramu odnosi się kryterium). Jeśli na etapie składania wniosku znają już Państwo ten szczegółowy harmonogram studiów, można go wskazać we wniosku. Alternatywnie można go podać uczestnikom podczas rekrutacji. W trakcie realizacji projektu jest możliwość modyfikowania takiego harmonogramu, np. na życzenie uczestników, którzy woleliby zjazd w inny weekend niż proponowany przez Państwa lub ze względu np. na konieczność odpracowania zajęć odwołanych z powodu choroby wykładowcy.

7. Czy IP będzie prowadziła działania informacyjne o projekcie, który otrzymał dofinansowanie - w sądach, prokuraturach?

Oczywiście IP będzie prowadziła kampanię informacyjną na temat projektów, które otrzymają dofinansowanie (informacje na stronie internetowej, ewentualnie także listy polecające do sądów / prokuratur).

8. W informacji nt. "Zagadnienia tematyczne do programów studiów podyplomowych" - dla II typu studiów w ramach zagadnień jest punkt: "Praktyka/ staż dla sędziów w działających przedsiębiorstwach ...". Czy jest to zagadnienie do omówienia podczas zajęć, czy konieczność zorganizowania takiego stażu w przedsiębiorstwie? W jaki sposób przygotowywane były „Zagadnienia tematyczne...”.

Zestawienie zawierające zagadnienia tematyczne do programu studiów podyplomowych nie jest elementem dokumentacji konkursowej. Ma jedynie charakter pomocniczy, ukierunkowujący Wnioskodawców na to, jakie mogą być potrzeby sądów / prokuratur w zakresie merytoryki studiów. Nie ma jednak obowiązku uwzględniania tych zagadnień w programie studiów. IP opracowała te zagadnienia na podstawie konsultacji z sądami apelacyjnymi i prokuraturami regionalnymi – jako zestawienie nadesłanych odpowiedzi (dosłownie cytowanych, sądy i prokuratury były informowane o planowanej organizacji konkursu, zakresie trzech typów studiów podyplomowych i na tej podstawie wskazywały konkretne zagadnienia). Z wszystkich tych ww. względów IP nie wyjaśnia, jak należy rozumieć poszczególne zagadnienia tematyczne wskazane w zestawieniu.

9. Czy wnioskodawcą może być tylko uczelnia, instytut naukowy PAN i instytut badawczy (w rozumieniu ustawy o instytucjach badawczych)? Czy partner projektu także musi być tylko uczelnią, instytutem naukowym PAN lub instytutem badawczym?

Tak. Jest to kryterium dostępu w ramach konkursu i wynika z tego, że zgodnie z przepisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym żaden inny podmiot nie może organizować studiów podyplomowych.

Wniosek złożony przez podmiot, który nie jest uczelnią, instytutem naukowym PAN lub instytutem badawczym zostanie odrzucony na etapie oceny formalnej. Uczelnia, instytut naukowy PAN lub instytut badawczy może jednak jako wnioskodawca i jednocześnie lider partnerstwa realizować – o ile jest to uzasadnione specyfiką zadań projektowych – projekt z podmiotami, które nie mieszczą się w zakresie wskazanym w kryterium dostępu nr 1.

10. Czy jest możliwe zrealizowanie części zajęć wykładowych (nie dotyczy zajęć praktycznych / warsztatowych) w ilości ok 30 % wszystkich zajęć w formie e-learningu? Uczelnia dysponuje platformą e-learningową, więc w projekcie byłyby ponoszone jedynie koszty przygotowania materiałów do tych zajęć (np. nagranie wykładu). Przyjęcie takiej formy prowadzenia zajęć jest zasadne zarówno ze względu na grupę docelową pochodzącą z obszaru całego kraju, jak i ze względu na racjonalność wydatkowania środków (m.in. ograniczenie kosztów noclegu). Zaznaczamy, że wnioskodawca będzie miał możliwość weryfikacji uczestnictwa w zajęciach e-learningowych oraz przeprowadzenia testów.

Niestety, przyjęcie takiego rozwiązania nie jest możliwe.

Proszę zauważyć, że jedno z kryteriów dostępu, które w całości musi zostać spełnione, aby projekt mógł otrzymać dofinansowanie (kryterium dostępu nr 7 w RPD, str. 27 regulaminu konkursu) wprowadza wymóg organizacji studiów w formie zjazdów słuchaczy w terminach zgodnych z ustalonym harmonogramem przy założeniu, że łącznie w ramach studiów zostanie zrealizowanych nie mniej niż 160 godzin zajęć (1 godz. = 45 minut).

Oznacza to, że wszystkie zajęcia w ramach studiów podyplomowych co do zasady powinny przewidywać bezpośredni udział słuchaczy.

- 11. Ze względu na założony w regulaminie konkursu limit dofinansowania pojedynczego projektu (455 000 PLN) istnieje ryzyko, że wartość dofinansowania projektu zgłoszonego do dofinansowania jako projekt o wartości pow. 100 tys. euro wkładu publicznego, w wyniku uwag zgłoszonych podczas oceny / negocjacji zostanie obniżona do poziomu poniżej 100 tys. euro wkładu publicznego, czyli do poziomu, dla którego będzie obowiązkowe rozliczanie projektu kwotami ryczałtowymi. Czy taki projekt otrzyma dofinansowanie? Co się stanie, jeśli projekt rozliczany kwotami ryczałtowymi nie zrealizuje wskaźników?**

Zgodnie ze zaktualizowaną interpretacją Ministerstwa Rozwoju (30.11.2015 r.) jeśli na etapie negocjacji wniosku zgłoszone uwagi doprowadzą do tego, że wartość projektu spadnie poniżej równowartości 100 tys. euro wkładu publicznego, a projekt nie był złożony jako projekt rozliczany kwotami ryczałtowymi – projekt obligatoryjnie wymaga dostosowania do technicznych wymogów stawianych projektom rozliczanym w sposób uproszczony, tj. prawidłowego wypełnienia wszystkich pól we wniosku o dofinansowanie (w szczególności 4.2 Kwoty ryczałtowe i VI. Szczegółowy budżet projektu w części dotyczącej obligatoryjnego uzasadnienia każdego wydatku wskazanego w szczegółowym budżecie). Dopiero wtedy projekt może być wybrany do dofinansowania. Jednocześnie w sytuacji, gdy wnioskodawca nie skoryguje odpowiednio wniosku o dofinansowanie, umowa o dofinansowanie nie zostanie zawarta. Niespełnienie bowiem kryterium formalnego dotyczącego obowiązkowego stosowania metod uproszczonych powoduje, zgodnie z art. 52 ust. 2 ustawy wdrożeniowej, odrzucenie projektu.

Zgodnie z „Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020” w przypadku niezrealizowania w pełni wskaźników produktu lub rezultatu objętych kwotą ryczałtową, dana kwota jest uznana za niekwalifikowalną (rozliczenie w systemie „spełnia - nie spełnia”).

- 12. W jednym z kryteriów dostępu wprowadzają Państwo wymóg, żeby zajęcia praktyczne / warsztatowe były prowadzone przez osoby posiadające prawnicze doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią. Co rozumieją Państwo przez to doświadczenie? Przewidujemy, że**

zajęcia praktyczne powinny być prowadzone także przez nie prawników – np. zajęcia z zakresu finansów czy ekonomii. Czy jest to w ogóle możliwe?

Kryterium dostępu nr 7 w RPD (str. 26 regulaminu konkursu) wskazuje, że zajęcia praktyczne (warsztaty) powinny być realizowane przez osoby posiadające min. 5 letnie prawnicze doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią w okresie ostatnich 8 lat. Wymóg ten wprowadzono ze względu na aspekt praktyczny studiów, co wymaga zaangażowania trenerów-praktyków. IOK zakłada więc, że zajęcia praktyczne (np. w postaci pracy na kazusach) będą prowadzone przez osoby, które mają prawnicze doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią. Doświadczenie to jest jednak rozumiane bardzo szeroko (także np. jako praca w kancelarii prawnej), nie jest ważna również forma prawna (forma umowy), w ramach której dana osoba nabywała to doświadczenie. Chodzi o zaangażowanie takich trenerów, których praktyczne doświadczenie będzie miało przełożenie na zakres zajęć objętych warsztatami. Ponieważ każdy z typów studiów (kryterium dostępu nr 6 w RPD, str. 24 regulaminu konkursu) przewiduje integrację wiedzy prawniczej z wiedzą pozaprawną, IOK dopuszcza, aby zajęcia praktyczne w omawianych aspektach dotyczących wiedzy pozaprawnej były realizowane przez specjalistów w danej dziedzinie – nie prawników (w przypadku takich osób musi być zachowany wymóg posiadania uprawnień i doświadczenia jak dla trenerów – wskazany w załączniku nr 12 do regulaminu konkursu *Zestawienie standardu i cen rynkowych w zakresie najczęściej finansowanych wydatków w ramach POWER*).

13. Czy kosztem bezpośrednim może być opłata za przygotowanie programu? Czy koszt wydania świadectw ukończenia studiów może być wydatkiem bezpośrednim?

Jeśli oba ww. koszty są niezbędne, racjonalne i efektywne, mogą być kosztami kwalifikowalnymi rozliczanymi w ramach kosztów bezpośrednich.

14. Jak szczegółowe musi być opisany program we wniosku o dofinansowanie? Na jakim poziomie należy przewidzieć efekty kształcenia?

Opracowanie programu odbywa się w ramach realizacji projektu, we wniosku o dofinansowanie muszą więc Państwo przedstawić jego ogólne założenia wskazujące jednoznacznie, że program spełni wszystkie dotyczące go kryteria dostępu (m.in. określenie, jakiego typu studiów dotyczy, stosunku zajęć teoretycznych i praktycznych, liczby godzin). Uczelnia w ramach projektu jest obowiązana także do określenia efektów kształcenia, uwzględniając ogólne charakterystyki efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 i 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji, oraz do określenia sposobu ich weryfikowania i dokumentowania. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z

dnia 2 listopada 2011 (Dz. U. Nr 253, poz. 1520) określa Krajowe Ramy Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. W rozporządzeniu tym definiuje się efekty kształcenia dla obszaru nauki społeczne. IOK nie narzuca poziomu KRK w ramach organizowanych studiów podyplomowych.

15. Czy w przypadku zatrudniania wykładowców nie na umowę o pracę obowiązuje zasada konkurencyjności?

Do zawarcia umów cywilno-prawnych, których kwota przekracza progi określone w „Wytycznych w zakresie kwalifikowalności...”, wymagane jest przeprowadzenia zasady konkurencyjności. Obecnie (w PO WER) nie ma wyłączeń od zasady konkurencyjności przy angażowaniu personelu projektu na umowy cywilnoprawne. Decyduje kwota wynagrodzenia (zamówienia).

Czy we wniosku można zaplanować dwie grupy studiów jednego typu (druga w oddziale zamiejscowym uczelni)). Czy we wniosku można zaplanować dwie edycje 2-semestralnych studiów (jednego typu), np. w roku 2016/17 i 2017/18, również z podziałem na osobne grupy w dwóch miejscach.

Czy wnioskodawca może złożyć więcej niż 1 wniosek?

Konkurs nie ogranicza liczby grup słuchaczy ani nie zawęża lokalizacji studiów, można więc założyć dwie grupy słuchaczy odbywających zajęcia w różnych miejscach. Ponadto, w regulaminie konkursu (str. 23) wyjaśniono, że wskazany w jednym z kryteriów dostępu maksymalny okres realizacji projektu został zaplanowany tak, aby umożliwić Wnioskodawcy zorganizowanie jednej lub dwóch edycji studiów – do wyboru Wnioskodawcy. Nie ma ograniczeń w liczbie wniosków składanych na konkurs. Nie można natomiast w ramach jednego wniosku łączyć typów studiów wskazanych w kryteriach dostępu.

16. Czy możliwa jest sytuacja, w której wnioskodawca będący uczelnią publiczną (który nie ma możliwości odzyskania podatku VAT – a zatem VAT uznaje się za kwalifikowalny) będzie realizował projekt w partnerstwie krajowym z jednostką, która ma możliwość odzyskania podatku VAT (VAT jest niekwalifikowalny)?

Jeśli tak, w jaki sposób należy ująć wydatki w budżecie wniosku o dofinansowanie?

Taka sytuacja jest możliwa. W minimalnym wzorze umowy o dofinansowanie wskazano, że w ramach projektu koszt podatku od towarów i usług jest kwalifikowalny, zgodnie ze złożonym przez Beneficjenta lub Partnerów oświadczeniem, stanowiącym załącznik nr 3 do umowy (załącznik nie jest obowiązkowy – nie załącza się go, jeżeli Beneficjent lub Partner nie będzie kwalifikował kosztu podatku od towarów i usług).

W opisanej sytuacji oświadczenie może złożyć tylko Beneficjent projektu.

Jednocześnie „Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020” (str. 64) dopuszczają sytuację, w której VAT będzie kwalifikowalny jedynie dla części projektu (czyli w tym przypadku dla zadań realizowanych przez beneficjenta – lidera). W takiej sytuacji beneficjent jest zobowiązany zapewnić przejrzysty system rozliczania projektu, tak aby nie było wątpliwości w jakiej części oraz w jakim zakresie VAT może być uznany za kwalifikowalny.

Zasadniczo kwalifikowalność VAT należy odnosić do ponoszonych wydatków (czy ponosi je lider czy partner) – można to wskazać w umowie partnerstwa oraz w samym wniosku o dofinansowanie (także w uzasadnieniu pod budżetem).

17. Czy Wydział może aplikować na organizację np. dwóch kierunków studiów podyplomowych (czyli de facto składać dwa wnioski w przedmiotowym konkursie)?

W ramach konkursu nie wprowadzono żadnych ograniczeń co do liczby wniosków składanych przez dany podmiot. Wymagane jest jedynie, aby dany kierunek był organizowany w ramach odrębnego projektu.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**MINISTERSTWO
SPRAWIEDLIWOŚCI**

www.ms.gov.pl

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

